

Sygn. akt VIII U 2165/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Igor Ekert

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2017 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy C. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania C. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 10 października 2016 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII U 2165/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 października 2016r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu C. G.

(G.) prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż ubezpieczony nie udowodnił na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie 5 lat, 6 miesięcy i 15 dni.

Organ rentowy wskazał, iż do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił okresów zatrudnienia ubezpieczonego:

- od dnia 14 marca 1988r. do dnia 13 września 1989r. z uwagi na brak świadectwa pracy potwierdzającego okres pracy na eksportie,

- od dnia 15 listopada 1991r. do dnia 30 czerwca 1992r. z uwagi na brak zaświadczenia o okresach niezdolności do pracy.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska ubezpieczony podniósł, iż pracę w warunkach szczególnych wykonywał w okresach zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. na stanowisku montera konstrukcji od dnia 3 listopada 1978r. do dnia 30 czerwca 1989r. oraz w (...) Przedsiębiorstwie Państwowym (...) w R. od dnia 1 lipca 1989r. do dnia 30 czerwca 1992r. na stanowisku ślusarza – spawacza.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Jednocześnie organ rentowy wskazał, iż do pracy w warunkach szczególnych uwzględnił ubezpieczonemu okresy jego zatrudnienia w Hucie (...) od dnia 2 lipca 1992r. do dnia 16 sierpnia 1992r. oraz w (...) Sp. z o.o. od dnia 19 lipca 1993r. do dnia 28 września 1993r., od dnia 30 września 1993r. do dnia 1 grudnia 1993r. oraz od dnia 3 grudnia 1993r. do dnia 31 grudnia 1998r.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony C. G. w dniu (...) ukończył 60 lat życia, jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa, na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Wniosek o przyznanie prawa do emerytury ubezpieczony złożył w dniu 21 września 2016r. i został on rozpoznany decyzją zaskarżoną omówioną na wstępie.

Ubezpieczony od dnia 3 listopada 1978r. do dnia 30 czerwca 1989r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku ślusarza – tokarza (świadectwo pracy z dnia 28 czerwca 1989r., akta ZUS).

Ubezpieczony faktycznie pracował w tym czasie jako monter konstrukcji przy montażu pakamer (kontenerów budowlanych). Montaż odbywał się w zakładzie pracy i stamtąd transportowano pakamery na poszczególne budowy. Te kontenery budowlane montowane były z konstrukcji stalowej na wysokość 2,5 m, długość 4 – 6 m i szerokość 2,5 m. Po otrzymaniu gotowego szkieletu konstrukcji ze spawalni, to wówczas od środka przykręcało się gładką blachę, od zewnątrz natomiast wykladało się kontener watą szklaną i przykręcało się falistą blachę. Podłoga także wykladana była blachą – szerokofalistą, watą szklaną, znowu blachą i następnie płytami paździerzowymi. Podobnie wykonywało się dach. Pracownicy zajmujący się tak jak ubezpieczony montażem pakamer, nie byli przypisani do konkretnej pracy, lecz wykonywali prace w zależności od dostarczonego materiału.

W okresie od dnia 14 marca 1988r. do dnia 13 marca 1989r. ubezpieczony korzystał z urlopu bezpłatnego w macierzystym zakładzie pracy. Z zeznań ubezpieczonego wynika, iż wykonywał wówczas pracę na budowie eksportowej w NRD jako monter konstrukcji – zajmował się montowaniem koparki górniczej w kopalni odkrywkowej. Ta koparka miała 70 m wysokości i ważyła 10.000 ton. Ubezpieczony nie przedstawił na ten okres świadectwa pracy potwierdzającego pracę na eksporcie.

W kolejnym okresie spornym od dnia 4 lipca 1989r. do dnia 30 czerwca 1992r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Przedsiębiorstwie Państwowym (...) w R. na stanowisku ślusarza – spawacza (świadectwo pracy z dnia 1 lipca 1992r., akta ZUS).

Przedsiębiorstwo to zajmowało się budownictwem mieszkaniowym oraz przemysłowym. Wykonywano tam różne konstrukcje stalowe, a mianowicie słupy, przęsła ogrodzeniowe o wysokości od 2,5 m do 3 m, wiaty samochodowe

o wysokości 4 - 5 m. Wykonywano także usługi dla ludności w postaci budowy garażów stalowych. Dla przemysłu przerabiano hale stalowe np. obniżano hale. Ubezpieczony faktycznie wykonywał czynności monterskie zarówno na poziomie zerowym, jak i na wysokości. W zależności od potrzeb pracował także jako spawacz. Było to spawanie elektryczne za pomocą elektrod. O tym jakie prace miały być wykonane decydował kierownik.

Przed około dwa lata pracy w (...)ie ubezpieczony pracował przy obniżeniu hali w L.. Hala była na wysokość 16 m i należało ją obniżyć do 4 m. Ubezpieczony kładł belki, na których była następnie umieszczana blacha, a między blachą była gruba warstwa wełny.

W obu zakładach pracy ubezpieczony otrzymywał mleko i posiłki regeneracyjne.

Razem z ubezpieczonym w Przedsiębiorstwie (...) pracowali T. U. w okresie od grudnia 1978r. do kwietnia 1989r. jako monter kontenerowych budowli i następnie jako spawacz oraz J. K.

od dnia 8 listopada 1978r. do dnia 31 grudnia 1986r. na stanowisku ślusarza, natomiast

w (...) Przedsiębiorstwie Państwowym (...) w R. Ś. D. zatrudniony w okresie od dnia 1 grudnia 1980r. do dnia 30 czerwca 1992r.

na stanowisku spawacza i T. U. zatrudniony w latach 1989 - 1991.

Świadkowie, podobnie jak ubezpieczony, nie otrzymali świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych z tytułu zatrudnienia w w/w zakładach pracy.

/dowód z: akt ZUS, akt osobowych ubezpieczonego z okresu jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...), zeznań świadków J. D., J. K. T. U. oraz z zeznań ubezpieczonego/.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego C. G. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 748 ze zm.) – zwanej dalej ustawą – ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Zgodnie z 184 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy – tj. 1 stycznia 1999r. – osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem – pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z cytowanych norm prawnych wynika, iż odwołujący nabędzie prawo do wcześniejszej emerytury w przypadku łącznego spełnienia przesłanek:

- ukończenia wieku 60 lat,
- legitymowania się okresem ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat, przypadającym na dzień 1 stycznia 1999r.,
- legitymowania się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, przypadających na dzień 1 stycznia 1999r.,
- nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

W świetle utrwalonego orzecznictwa sądowego dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska tylko rodzaj rzeczywiście powierzonej pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 czerwca 2015r. sygn. akt III AUa 168/15 LEX nr 1761793).

Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. Decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego z punktu widzenia uprawnień emerytalnych ma możliwość jej zakwalifikowania pod którąś

z pozycji wymienionych w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 października 2016r. I UK 355/15, z dnia 14 września 2007r., III UK 27/07, z dnia 19 września 2007r., III UK 38/07; z dnia 6 grudnia 2007r., III UK 66/07, z dnia 22 stycznia 2008r., I UK 210/07).

Ubezpieczony C. G. wiek emerytalny 60 lat ukończył w dniu 19 września 2016r., na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się 25 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym, jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Spornym pozostawało, czy odwołujący na dzień 1 stycznia 1999r. posiada 15 - letni okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Zdaniem Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie pozwala na zaliczenie do pracy w warunkach szczególnych spornych okresów zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...)

od dnia 3 listopada 1978r. do dnia 30 czerwca 1989r. oraz w (...) Przedsiębiorstwie Państwowym (...) od dnia 4 lipca 1989r. do dnia 30 czerwca 1992r., gdyż ubezpieczony nie wykonywał wówczas pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z zeznań świadków, byłych współpracowników ubezpieczonego wynika,

iż w pierwszym ze spornych okresów zatrudnienia ubezpieczony faktycznie pracował jako monter konstrukcji kontenerów budowlanych tzw. pakamerów, a konkretnie wykonywał pracę przy wykańczaniu szkieletu konstrukcji tych kontenerów. W ramach tej pracy ubezpieczony wykonywał wprawdzie także czynności polegające na wykańczaniu dachu pakamerów i ewentualnie takie czynności można by uznać jako wyszczególnione w wykazie A dziale V poz.5 - „ prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości ”, jednakże nie były one świadczone stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, lecz w zależności od potrzeb, gdy pracownicy zajmujący się podobnie jak ubezpieczony montażem pakamer, nie byli przypisani do konkretnej pracy, lecz wykonywali prace w zależności od dostarczonego materiału. Pozostałe czynności świadczone przez ubezpieczonego w ramach tego zatrudnienia nie kwalifikując się do prac w warunkach szczególnych, gdyż nie zostały wyszczególnione w katalogu takich prac zawartym w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

W kolejnym okresie spornym ubezpieczony wykonywał różnego rodzaju prace: spawalnicze i monterskie na wysokości i na poziomie zerowym w sytuacji, gdy Przedsiębiorstwo zajmowało się budową różnego rodzaju konstrukcji stalowych, a to słupów, przęseł ogrodzeniowych, wiat samochodowych, garażów stalowych, przerabianiem hali stalowych. Prace monterskie na wysokości zaliczane są do prac w warunkach szczególnych, podobnie jak prace spawalnicze, które wymienione są w wykazie A dziale XIV poz.12 – „ prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym ” (ubezpieczony pracował jako spawacz elektryczny), lecz ubezpieczony prac tych nie świadczył stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego pracownik, który wykonywał łącznie różne rodzaje pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, jest uprawniony do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach, wymaganego do wcześniejszej emerytury – por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2013r. III UK 47/12, z dnia 27 stycznia 2012r., II UK 103/11). Oprócz tych prac ubezpieczony świadczył bowiem, jak wynika z zeznań świadków i samego ubezpieczonego, także inne prace, które do pracy w warunkach szczególnych nie podlegają uwzględnieniu, a mianowicie prace monterskie na poziomie zerowym.

Okoliczność, iż ubezpieczony w obu okresach spornych otrzymywał mleko i posiłki regeneracyjne nie przesądza, iż ubezpieczony wykonywał wówczas pracę w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W takiej sytuacji powyższe okresy sporne nie podlegają zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych uznanej przez organ rentowy, a skoro tak to ubezpieczony nie dysponuje wymaganym do przyznania emerytury 15 – letnim okresem takiej pracy na dzień 1 stycznia 1999r. Stąd świadczenie to mu nie przysługuje. Zaznaczyć należy, iż ewentualne zaliczenie do pracy w warunkach szczególnych 2 – letniego okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...), kiedy ubezpieczony pracował przy obniżeniu hali w L. i wykonywał generalnie prace monterskie na wysokości i tak nie wnosi nic do sprawy, bo ubezpieczony nadal nie legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych.

Wypada dodać, iż brak jest podstaw do uwzględnienia do stażu pracy ubezpieczonego, w tym do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu od dnia 14 marca 1988r. do dnia 13 marca 1989r., kiedy to ubezpieczony – jak wynika z jego zeznań – miał pracować w NRD jako monter konstrukcji koparki górniczej na odkrywcę, gdyż brak jest na ten okres stosownego świadectwa pracy, a samo oświadczenia ubezpieczonego nie jest w tym zakresie wystarczające.

W konsekwencji powyższego, na podstawie powołanych norm prawnych oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie jako bezzasadne.

(-) SSO Grzegorz Tyrka